

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

දික්වැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට දික්වැල්ල ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකි වන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (i) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (i) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) කර්මාන්ත 34 කට අදාළ ගෙවිය යුතු ණයහිමි ශේෂය රු.මිලියන 7.09 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	නිවැරදිව ගිණුම් ගතකිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව වටිනාකමට කර්මාන්ත ණයහිමි ශේෂය ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) රු.මිලියන 2.90 ක් වැය කරමින් සිදුකළ ඉදිකිරීම් 03 කට අදාළ වියදම් ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබුණි.	නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	වියදම ප්‍රාග්ධනිත කළ යුතුය.
(ඇ) සභාව වෙනුවෙන් ට්‍රැක්ටර් ටෙලර් 2 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා 2025 ජනවාරි 28 දින පෞද්ගලික ආයතනයක් සමඟ ගිවිසුමකට බැඳී තිබුණු නමුත්, ඒ වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.මිලියන 1.40 ක ණයහිමි ශේෂයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කර තිබුණි.	නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කිරීම් සිදු කළ යුතුය.
(ඈ) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ ඇතුළත් කර නොමැති සහ එකතු වටිනාකම රු.මිලියන 3.36 ක් වූ වත්කම් අයිතම 9 ක වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි යටතේ දක්වා තිබුණි.	ගිණුම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	භෞතිකව පවතින, සභාවට අයත් සියළු ඉඩම්, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි යටතේ ගිණුම්ගත කළ යුතු අතර භෞතිකව සත්‍යාපනය කරගත නොහැකි අයිතම ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වලින් ඉවත් කර වෙනම අයිතමයක් ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

- (ඉ) වලස්ගල පොළ භූමියේ පිහිටි ගොඩනැගිල්ලේ නිවැරදි කිරීමට කටයුතු නිවැරදි ගොඩනැගිලි වටිනාකම රු.මිලියන 1.12 ක් අඩුවෙන් කරන බව. ගිණුම්ගත කර තිබුණි. යුතුය.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ සුර්යපානල විදුලි නිවැරදි කිරීමට කටයුතු මාස 3 ට අදාළ සුර්ය පානල ආදායම් රු.මිලියන 0.29 ක් ගිණුම්ගත කර කරන බව. ආදායම් නිසි පරිදි ගිණුම්ගත නොතිබුණි. කළ යුතුය.

1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගිණුම් විෂයයන් 05 කට අදාළ ශේෂයන් හා ඊට අදාළ උපයෝගී ලේඛනවල දැක්වෙන ශේෂයන් අතර රු.මිලියන 160.68 ක වෙනසක් පැවතුණි.	නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අදාළ ශේෂවල වෙනස්කම් සසඳා ගිණුම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා රු. මිලියන 189.57 ක් වූ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ශේෂය විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.	නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	අදාළ ශේෂවල වෙනස්කම් සසඳා ගිණුම් නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 134(1) වන වගන්තිය	වරිපනම් බල ප්‍රදේශ 07 ක් දියුණු කළ ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ප්‍රකාශයට පත්කර වසර 2 කට අධික කාලයක් ගතවී ඇතත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම දේපල තක්සේරු කර වරිපනම් අයකිරීමට කටයුතු නොතිබුණි.	තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇති නමුත් මෙතෙක් ප්‍රතිචාර දක්වා නොමැති බව.	දේපල කඩිනමින් තක්සේරු කර වරිපනම් අයකිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.මිලියන 52.98 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. මිලියන 66.72 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තු ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

		2024				2023			
	ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
		රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
(i)	වරිපනම් හා බදු	8,658,000	10,705,277	10,768,162	3,987,731	9,050,000	13,187,823	11,809,409	4,050,616
(ii)	කුලී	9,234,150	11,128,210	11,905,850	276,365	8,750,000	9,806,191	10,211,861	1,054,005
(iii)	බලපත්‍ර ගාස්තු	1,872,500	2,089,955	2,033,030	56,925	3,022,000	1,629,910	1,629,910	-
(iv)	වෙනත් ආදායම්	10,010,700	25,222,211	20,214,501	5,007,710	24,950,000	21,595,198	21,759,358	-
		29,775,350	49,145,653	44,921,543	9,328,731	45,772,000	46,219,122	45,410,538	5,104,621

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

(අ) වරිපනම්

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වරිපනම් ඒකක 2921 කට අදාළව රු.මිලියන 3.99 ක හිඟ ශේෂයක් වූ අතර, ඉන් වරිපනම් ඒකක 565 කට අදාළව රු.958,814 ක ශේෂයක් වර්ෂ 5 කට වැඩි කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවතුණි. එසේම හිඟ ශේෂයෙහි ඇතුළත් රු.5,000 කට වැඩි හිඟ ශේෂ සහිත ඒකක සංඛ්‍යාව 143 ක් විය.

2025 වර්ෂයේ පළමු භිභ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීම සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(ආ) කුලී

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට රු.276,365 ක හිඟ කුලී ශේෂයක් පැවති අතර, සභාව සතු කඩ කාමර 117 කින් කඩ කාමර 20 ක් සඳහා රු.182,615 හිඟ ආදායමක් අයවිය යුතුව පැවතුණි. ඉන් එක් කඩ කාමරයකට අදාළව රු.84,960 ක ශේෂයක් වසර 5 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවතුණි. රු.276,365 ක හිඟ ශේෂයෙන් 2025 මාර්තු 31 වන විට රු.123,005 ක මුදලක් අය කරගෙන ඇති බව හා මාතර දිසා අධිකරණයේ රෙජිස්ට්‍රාර් වෙත උපදෙස් ඉල්ලා ලිපියක් යොමුකර ඇති බව.
- (ii) දකුණු පළාත්, පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ 2010 දෙසැම්බර් 27 දිනැති අංක දපපා/පපාකො/2010/01 දරන චක්‍රලේඛයේ 11 ඡේදයෙහි විධිවිධාන වලට අනුකූල නොවී සභාව සතු කඩ කාමර 03 ක් වෙනත් පාර්ශ්වයන් වෙත අතුරු බදුදී තිබුණි. ඉදිරියේදී අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව. චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව අතුරු බදු දිය නොහැකි බැවින් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(ඇ) වෙනත් ආදායම්

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් හා අනෙකුත් නිලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට උසාවි දඩ වෙනුවෙන් රු.මිලියන 1.03 ක් හා මුද්දර ගාස්තු වෙනුවෙන් රු. මිලියන 29.50 ක් ලැබිය යුතුව තිබුණි. මෙම ශේෂය තුළ උපකල්පිත අගයන්ද ඇතුළත්ව ඇති බව. හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීම සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය යටතේ පුද්ගලික හා ආයුර්වේද සම්බාහන මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාම, සීතගල්ල පිහිනුම් තටාකය පවත්වාගෙන යාම සහ ත්‍රිරෝද රථගාල් ලියාපදිංචි කිරීම යන කාර්යයන් සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා ආදායම් අයකර ගත හැකිව තිබූ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි.	පළාත් පාලන සභාකාර කොමසාරිස් වෙත ලිපි යොමු කර ඇති බව.	නිශ්චිත කාල රාමුවක් තුළ අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සභා බලප්‍රදේශය තුළ එක්රැස් කරන දිරන කසළ මාසික කුලී පදනම මත ලබාගත් පෞද්ගලික ඉඩමකට බැහැර කරමින් හා නොදිරන කසළ සභා පරිශ්‍රයේ වාහන අංගනය තුළ ගොඩගසමින් තිබුණු අතර, කසළ කළමනාකරණය සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කර නොතිබුණි.	සුදුසු ඉඩමක් තෝරා ගෙන ඇති අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිර්දේශ ලබාගෙන ඇති බවත් තක්සේරු වාර්තා ලබාගෙන ඉඩම මිලදී ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	කඩිනමින් ඉඩම මිලදී ගෙන නිශ්චිත කාල රාමුවක් තුළ විධිමත් කසළ කළමනාකරණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දිය යුතුය.
(ඇ) 2015 මැයි 20 දිනැති රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 11/2015 අනුව මහජන පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් නොපමාව කටයුතු කළ යුතු වුවත්, 2024 වර්ෂයේදී සභාවට ලැබී තිබුණු මහජන පැමිණිලි 57 ක් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවන් සිදුකිරීමට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් නොමැති බව.	මහජන පැමිණිලි වලට කඩිනම් ප්‍රවතිවාර දැක්විය යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අයවැය මගින් රු.මිලියන 58.61 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු කර්මාන්ත 26 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සභාව විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.	කාලය ප්‍රමාණවත් නොවීම හා වෙනත් ව්‍යාපෘතිවලට මුදල් යෙදවීම නිසා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වූ බව.	ප්‍රායෝගික වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ව්‍යාපෘතිවලට පමණක් ප්‍රතිපාදන සලසා ගත යුතුය.

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කලගමගෙහේන මඩවලගාව හෙවත් දමියන්ගොඩහේන නමැති ඉඩම අනුබද්ධී කර විකිණීමේදී 1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 154(1) වගන්තිය අනුව කැබලිවල විකුණුම් වටිනාකම මත අයකළ යුතු සියයට 1 ක ගාස්තුව සභාව වෙත අයකර ගෙන නොතිබුණු අතර, සංවර්ධන බලපත්‍රයේ කොන්දේසි 03 ක් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි.	ඉඩමට අදාළ කොන්දේසි හා අනෙකුත් කොන්දේසි සම්පූර්ණ කර සභාවට දැනුම් දෙන ලෙස ලිපි යවා ඇති බව හා විකුණුම් මිලෙන් සියයට 1 ක ගාස්තු අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	කොන්දේසි සියල්ල එකඟ වූ පරිදි ඉටුකරගත යුතු අතර සභාවට අයවිය යුතු මුදල් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව සතුව පවතින අක්කර 01, රුඩ් 02, පර්චස් 79.09 ක් පමණ වූ ඉඩම් කැබලි 06 ක හිමිකම් ඔප්පු සකස් කර සභාවට පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී පවරා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.	හිමිකම් ඔප්පු සකස් කර සභාවට පවරා ගත යුතුය.

3.5 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව සතු වාහන සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු.මිලියන 4.59 ක් වැයකර අවස්ථාවන් 10 කදී අළුත්වැඩියාවන් සිදු කර තිබුණු අතර, එම අළුත්වැඩියාවන් සිදු කිරීමට සැපයුම්කරුවෙකු තෝරා ගැනීමේදී 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.1 මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව මෝටර් යාන්ත්‍රික උපදේශක/යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු නිර්දේශය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කර නිර්දේශ ලබා නොගෙන සෘජුවම අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදුකර තිබුණි.	මේ වන විට නිවැරදි කර ඇති බව.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කළ යුතු අතර, එසේ කටයුතු නොකළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගතයුතුය.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සේවක සංඛ්‍යා සැලැස්මේ අතිරික්තව පවතින තනතුරු 14 විධිමත් කර ගැනීමට සභාව කටයුතු කර නොතිබුණි.	තනතුරු අනුමත කර ගැනීම සඳහා ඉල්ලීම් කර ඇති බව.	කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතාව පිළිබඳ සමාලෝචනය කර අතිරික්ත තනතුරු සම්බන්ධව සුදුසු පියවර ගත යුතුය.
(ආ) සභාවේ සේවය කළ, ස්ථාන මාරුවී ගිය, සේවය හැර ගිය, විශ්‍රාම ගිය හා මියගිය සේවකයින් 09 දෙනෙකුගෙන් අයවියයුතු එකතුව රු.මිලියන 0.65 ක ණය ශේෂය වසර 02 සිට වසර 19 දක්වා කාලයක සිට අය නොවී පැවතුණි.	ණය ශේෂයන් ඉදිරියේදී පියවා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	නිශ්චිත කාල රාමුවක් තුළ හිඟ ණය ශේෂ කඩිනමින් අයකරගත යුතුය.
(ඇ) සභාවේ වැඩ ක්ෂේත්‍ර කම්කරුවන් 08 දෙනෙකුට හා රිය සහායකයෙකුට තනතුරට නියමිත කාර්යභාරය නොමැතිව වෙනත් කාර්යයක් පවරා 2024 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා වූ කාල පරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් වැටුප් වශයෙන් රු. මිලියන 3.72 ක් සභා අරමුදලින් වැයකර තිබුණි.	තනතුරුවල පුරප්පාඩුව මත හැකියාව හා පලපුරුද්ද මත සේවයේ යොදවා ඇති බව.	කාර්ය මණ්ඩල බඳවා ගැනීමේදී තථ්‍ය අවශ්‍යතාව තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසු බඳවා ගැනීම් සිදුකළ යුතු අතර, තනතුරට අදාළ රාජකාරි කටයුතුවල නිරත කරවිය යුතුය.
(ඈ) සභාවේ සේවයේ නියුතු කාර්යාල කාර්ය සහායක සේවකයෙකුට 2023 මාර්තු 20 දින සිට දික්වැල්ල සතිපොළෙහි බදු මුදල් එකතු කිරීමේ රාජකාරිය පවරා තිබුණු අතර, 2024 ජනවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කාල පරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් රු.94,704 ක කොමිස් මුදල් ගෙවා තිබුණි.	ආදායම් පරීක්ෂක තනතුරු 03 ක් අනුමතව ඇතත් දැනට එක් ආදායම් පරීක්ෂකවරයෙකු පමණක් සිටින බැවින් ඒ සඳහා මුදල් කාරක සභාවේ අනුමැතිය මත මෙසේ රාජකාරි පවරා ඇති බව.	කාර්යාල කාර්ය සහායකයෙකුට මෙවැනි මුදල් සම්බන්ධ වගකිවයුතු කාර්යයන් නොපැවරිය යුතු අතර සුදුසු නිලධාරියෙකු තාවකාලිකව අදාළ කාර්යයෙහි නිරත කරවිය යුතුය.